

Prameny a literatura

Na přelomu 19. a 20. století byl dozor nad úzkorozchodnými neveřejnými drahami v předlitavské části Rakousko-Uherska podřízen civilní správě. Na odbornou *železniční pomoc* se obracela pouze v některých zvláštních případech nebo pokud se úzké koleje přiblížily do takzvaného *požárního obvodu dráhy*, což se především v cukrovarech stávalo velmi často. Proto je velká část archivních pramenů uložena v některých fondech, jež uvádíme jako společné.

V první řadě proto shrneme odkazy na tyto dokumenty a případně i na společnou literaturu a následovat budou odkazy na další podklady podle jednotlivých úzkorozchodných drah.

Společné archivní prameny

Národní archiv Praha, fondy:

České místodržitelství Praha 1856–1910 (Kolín, Vlkava, Libněves, Dymokury; evidence úzkorozchodných drah z roku 1909)

Generální inspekce rakouských železnic Vídeň 1888–1918 (Kolín, Vlkava, Libněves, Dymokury)

Ministerstvo železnic Vídeň 1896–1918 (Vlkava, Dymokury)

Ministerstvo železnic Praha 1918–1945 (Kopidlno, Dětenice, Křinec; evidence úzkorozchodných drah z roku 1925)

Zemský úřad Praha 1911–1949

Ředitelství Severozápadní dráhy Vídeň 1888–1918 (Libněves, Vlkava, Kolín)

Vlevo/ Na této dvoustraně se ocitáme u Elfy trebišovského cukrovaru na počátku 50. let. Malý snímek z Křince z roku 1935 pak slouží jako porovnání, které dokazuje, že na řepářkách se toho za tu dobu mnoho nezměnilo. Lidé i nasazená technika vypadají na první pohled téměř stejně.

České obchodní dráhy Vídeň 1883–1909

Ředitelství pro tratě Společnosti státní dráhy 1888–1918 (Dětenice, Dymokury)

Asekurační spolek průmyslu cukrovarnického (Dymokury, Kopidlno, Vlkava)

Ústav technického dozoru (Dětenice, Dymokury, Křinec, Vlkava)

Státní oblastní archiv Praha, fondy:

ČD, a. s., ŘSD Hradec Králové – spisovna 1919–1949

ČD, a. s., ŘSD Hradec Králové – sbírka stavební dokumentace

ČD, a. s., České obchodní dráhy

Společné tištěné prameny a literatura

Kolektiv: Studie o technice v Českých zemích 1800–1918, díl III, NTM, Praha 1985

Bude, Roland: O & K Dampflokomotiven, Railroadiana, Buschhoven 1978

Kutschik, Dietrich: Lokomotiven von Borsig, Transpress, Berlin 1985

Schmeiser, Bernhard: Krauss-Lokomotiven, J. O. Slezak, Wien 1977

Tovární katalogy firem O & K, Ferrovia, Roessemann & Kühnemann, Káš a Werner

Archivní prameny a literatura pro jednotlivé cukrovary Kopidlno

Státní oblastní archiv v Zámrsku, fond Cukrovar Kopidlno

Státní okresní archiv Jičín, fond Okresní úřad Jičín

Informacemi přispěli: pamětníci z Kopidlna